

Ερευνα

Αγνωστη λέξη η κοινωνική δικαιοσύνη στην Ελλάδα

Ουραγός της Ευρώπης η χώρα μας, σύμφωνα με έρευνα του Ιδρύματος Μπέρτελσμαν

ΒΕΡΟΛΙΝΟ

Γιώργος Παππάς

Μία ακόμη θλιβερή πρωτιά: στην ΕΕ η Ελλάδα είναι ουραγός στη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης για τους πολίτες της.

Αυτό δείχνει η πρώτη συγκριτική έρευνα για την κοινωνική δικαιοσύνη στις 28 χώρες της ΕΕ που έκανε το έκανε το Ίδρυμα Μπέρτελσμαν, συγκρίνοντας με βάση τα επίσημα στατιστικά στοιχεία τις επιδόσεις των χωρών σε έξι βασικές παραμέτρους: πρόληψη φτώχειας, πρόσβαση στην εκπαίδευση, πρόσβαση στην αγορά εργασίας, κοινωνική συνοχή και αποφυγή διακρίσεων, υγεία, δικαιοσύνη μεταξύ των γενεών. Το αποτέλεσμα για την Ελλάδα είναι αποκαλυπτικό. Είναι τελευταία στην κατάταξη των 28 χωρών της ΕΕ και δεν συγκεντρώνει ούτε τους μισούς από τους πόντους της Σουηδίας που είναι πρώτη στην κατάταξη κοινωνικής δικαιοσύνης.

Σχετικά ικανοποιητικές επιδόσεις έχει η Ελλάδα στον τομέα της πρόσβασης στην εκπαίδευση καθώς και στο προσδόκιμο υγιούς ζωής. Αλλά «απαράδεκτες» είναι οι επιδόσεις της αναφορικά με τον κίνδυνο φτωχοποίησης, λέει στα «ΝΕΑ» ο Ντάνιελ

Τίσλερ, ερευνητής του Ιδρύματος Μπέρτελσμαν, εκ των συντακτών της έκθεσης μαζί με τον Κρίστιαν Κρολ. «Στην πορεία της κρίσης ο κίνδυνος φτωχοποίησης αυξήθηκε αισθητά» διαπιστώνει ο κ. Τίσλερ. Η μαζική ανεργία στους νέους οδηγεί μια ολόκληρη γενιά σε κοινωνική περιθωριοποίηση. Και όταν μεγάλες ομάδες του πληθυσμού δεν έχουν τις δυνατότητες κοινωνικής συμμετοχής και ενέλιξης, δημιουργείται ένα «εκρηκτικό μείγμα» στην κοινωνία, υποστηρίζει ο κ. Τίσλερ. «Διαπιστώνεται και βάσει των στοιχείων ότι τα δραστικά μέτρα περικοπών που εφάρμοσε η Ελλάδα οδήγησαν τουλάχιστον βραχυπρόθεσμα σε μια επιδείνωση των κοινωνικών συνθηκών» προσθέτει. Οσο διαρκούν οι συνθήκες αυτές τόσο περισσότερο ενισχύονται και οι ριζοσπαστικές και λαϊκιστικές πολιτικές δυνάμεις με επιπτώσεις στο συνολικό πολιτικό σύστημα. Και τι προτείνουν οι ερευνητές για το μέλλον; «Η μέχρι τώρα πορεία των έξι χρόνων ήταν καταστροφική», λέει ο Κρίστιαν Κρολ, «η περαιτέρω πορεία θα εξαρτηθεί από τις πολιτικές επιλογές που θα γίνουν, σε ποιους τομείς θα γίνουν επενδύσεις και σε ποιους θα συνεχιστούν οι περικοπές».

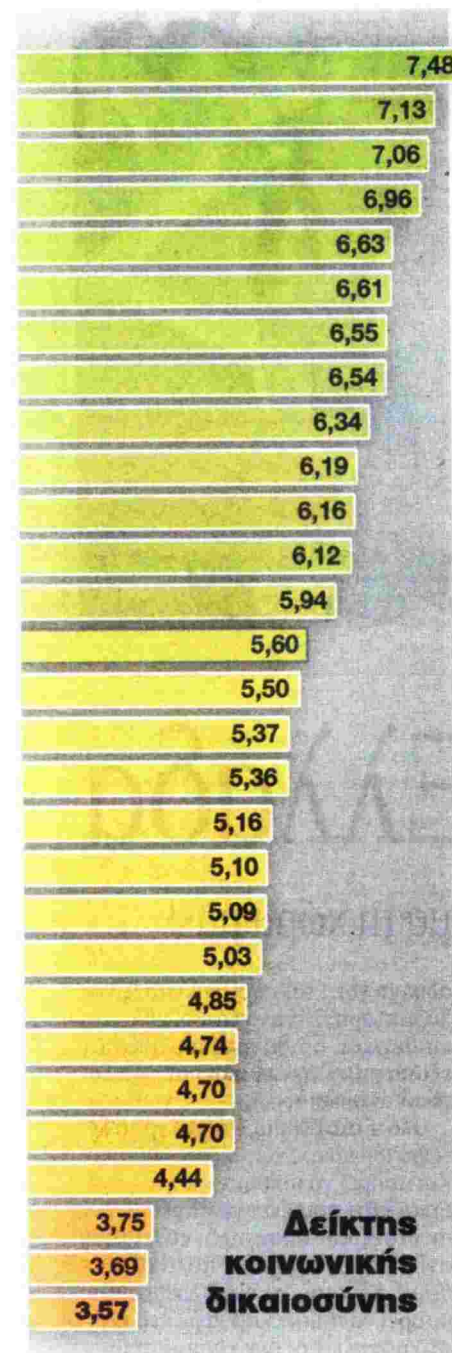
ΣΗΜΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ. Η έρευνα του Μπέρτελσμαν είναι σίμα κινδύνου και για την Ευρώπη. Εκτός από την ψαλίδα Βορρά - Νότου, στην

ΕΕ υπάρχει πρόβλημα κοινωνικής δικαιοσύνης και μεταξύ γενεών. Η έρευνα διαπιστώνει μια ανισορροπία μεταξύ των γενεών που εντείνεται συνεχώς. Η κυρίαρχη τάση είναι να πλιττώνται από την κοινωνική αδικία οι νέες γενιές περισσότερο απ' ό,τι οι μεγαλύτερες ηλικίες. Από τα στοιχεία της έρευνας προκύπτει ότι το 28% των παιδιών και νέων στην ΕΕ απειλούνται από τη φτώχεια και την κοινωνική περιθωριοποίηση, ποσοστό πολύ μεγαλύτερο απ' ό,τι ήταν το 2009, ενώ υποχώρησε αισθητά

Βορράς και Νότος

Στην κοινωνική δικαιοσύνη άνοιξε υπερβολικά τα τελευταία χρόνια η ψαλίδα ανάμεσα στις χώρες της Βόρειας και της Νότιας ή Κεντρικής Ευρώπης. Σουηδία, Φινλανδία, Δανία και Ολλανδία διασφαλίζουν σε μεγάλο βαθμό την κοινωνική δικαιοσύνη. Αντίθετα σε Ελλάδα, Ισπανία, αλλά και Ιταλία ή Ουγγαρία οι δείκτες υποχώρησαν δραματικά.

ο κίνδυνος φτώχειας για τα άτομα τρίτης ηλικίας.

Κόντρα στο ρεύμα επιδείνωσης των συνθηκών κοινωνικής δικαιοσύνης πηγαίνει μόνο η Γερμανία, η οποία από την έναρξη της κρίσης το 2008 κατάφερε μάλιστα να βελτιώσει τους δείκτες της. Ένα από τα βασικά συμπεράσματα της έρευνας με πολιτικό μήνυμα προς τις ευρωπαϊκές ηγεσίες είναι ότι η θετική οικονομική πορεία είναι μια σημαντική προϋπόθεση, αλλά δεν αποτελεί εγγύηση για την αυτόματη διασφάλιση της κοινωνικής δικαιοσύνης. Υπάρχουν χώρες με μέτριες επιδόσεις στην οικονομία που κατορθώνουν να διασφαλίζουν συνθήκες κοινωνικής δικαιοσύνης στη χώρα. «Από αυτή την ομάδα μπορούν να διδαχθούν πολλά οι χώρες που βρίσκονται σε κρίση» λέει ο κ. Τίσιερ.

ΕΥΡΩΠΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ. Κατά την άποψη των συντακτών της έκθεσης, το αίτημα της κοινωνικής δικαιοσύνης πρέπει να αναβαθμιστεί στις προτεραιότητες της ευρωπαϊκής πολιτικής. «Η κοινωνική δικαιοσύνη πρέπει να μπει πολύ ψηλότερα στην πολιτική ατζέντα» λέει στα «ΝΕΑ» ο Ντάνιελ Τίσιερ. Η ΕΕ δεν είναι μόνο μια οικονομική Ένωση, αλλά βάσει των συνθηκών της είναι «και μια κοινωνική Ένωση με στόχο τη σύγκλιση του βιοτικού επιπέδου των πολιτών της».